

– Scheiss Trockenheit (1) – az ötéves Martin Hoffmann erre a két szóra azonnal bemászott az asztal alá. Apja, Simon Hoffmann így kezdte ebéd utáni monológját, ő meg reflexesen, ahogyan lélegzett, nyelt vagy pislogott, próbált eltűnni. Jobb híján ide, az asztal alá, pedig szívesebben ment volna a szabadba, hogy távol legyen apja hangjától, anyja hallgatásától, messzire el a farmjuktól. Egy helyre, ahol talán járt is már, de ha mégsem, akkor is léteznie kell. Csakhogy a helyiséget nem hagyhatta el, hisz a család együtt ebédel, ebéd után beszélgetnek, németül – s mert harmadik generációs németek, ez a legfontosabb, hogy ők hárman család maradhassanak itt, ezen a gyönyörű kontinensen, vagy ezen az istenverte környéken, Ausztráliában.

Martin az asztal alatt fülére szorította tenyerét, de apja dörmögését így is hallotta, és érezte a közelgő düh robbanásait. A család kálváriája évekkorábban kezdődött: kiszáradt a ház előtti kút. Simon Hoffmann első ijedtében a kút kávájához állította a feleségét, és megparancsolta, hogy ha megtelik a vödör, húzza fel, borítsa ki belőle a földet, aztán eressze vissza üresen. Ő maga a mélybe mászott egy ásóval, és próbálta áttörni a vízzáró réteget. Keményen dolgoztak, a vödör fel-le járt. A farmer, mint a környéken mindenki, gyerekkorától megszokta a fizikai munkát, megerőltetőbb volt a fejében száguldozó gondolatok versengése. Pedig egyetlen ténybe, egyetlen kemény szükségszerűségbe sűrűsödött az egész: hogy víz nélkül nincsen élet. Simon Hoffmann tudta, rettentő szerencse kellene, hogy épp itt akadjon egy mélyebben fekvő vízérre. Egyelőre bízott és ásott.

Helena Hoffmann a kút mellett állta az ausztrál nap forró sugarait, engedelmesen húzta fel egyik megrakott vödört a másik után. A csévéelő fogantyúján nézte kézfejét, ami máris idősebbnek mutatta. Huszonnyolc éves volt akkor, és azon töprengett, nem volna-e jobb a városba költözni. Már csak porontyuk jövője miatt is. Martin pár lépésre tőle műzeskosárban aludt egy fa árnyékában.

Valószínűleg, ha sikerülne is, csak jócskán áron alul tudnák eladni a farmot, és mihez kezdenek a városban? Dolgozhatnának mindketten valami üzemben, vagy valahol, bárhol. De ismerte Simon véleményét és igazat is adott neki, hogy a városban ők senkik lennének. A férje hamar belepusztulna, itt a farmon viszont a maguk urai. Csakhogy a szárazság miatt sok minden átrendeződőben van... Egyszerre a vödör helyébe képzelte magát. Korábban mindig tiszta víz volt benne, most meg földgöngyöket hord a felszínre. Amikor végképp elfáradt, leszólt Simonnak, hogy jöjjen fel és pihenjenek.

A nap elvakította a felszínre bukkanót, megtántorodott, az asszony megijedt, hogy férje visszazuhan a kútba, de a férfi erősen hunyorogva megkapaszkodott a kút szélébe, köpött és káromkodott, Helena Hoffmann pedig felsóhajtott, hogy egyelőre legalábbis nem özvegyült meg. A szokásosnál később ebédeltek, már inkább vacsora volt. Mindketten a mit sem sejtő, cumizó babát nézték. Simon aztán bevágta magát a furgonjába és elrobogott. Addig ivott a kocsmában, míg el nem dőlt. Másnap ment csak haza, azonnal bemászott a kútba és folytatta az ásást. Helena gépiesen csévélte fel a földet, közben az is megfordult a fejében, hogy Simon végül átfúrja a földgolyót, és valahol Alaszkában bukkan elő.

Simon szitkozódva felmászott, aztán egy csákánnyal felszerelve rögvést vissza, majd kisvártatva igen borús arccal ismét a felszínen volt. Egybefüggő gránit, csak ennyit mondott, és elment a kocsmába.

Késő este tért haza csatakrészezen, hangosan és rettentő vidáman. Azt harsogta az asszonynak, hogy márpedig olyan probléma nem létezik, amit ők ketten ne tudnának megoldani, a lényeg, hogy összetartsanak, bármit is hozzon az élet. Aztán azt is közölte – miközben Helena Hoffmann nem győzte csitítani, fel ne ébredjen a kis Martin –, hogy a megoldások száma végtelen, akkor is, ha ez a végtelen momentán egyetlen darabra szűkült. Helena megadta magát férjének, és végre mindketten elaludtak.

Másnapra hívta ki Simon Hoffmann a locsolós embert, akivel a kocsmában találkozott. A locsolós ember Ausztráliát járta, és amerre elhaladt, árulta szolgáltatását: kútfúrás olcsón, egyszerűen, némi kockázattal. A kockázat, hogy nem mindig sikeres a fúrás, fizetni persze kudarc esetén is kell. Hosszabbítható kézfúróval dolgozott. És rengeteg vízzel. Ezt Simon hordókban hozta a farm túlsó felének iszapos itatóiból. A férfi szinte vakon bízott, hogy sikerül elég mély lyukat ütni a földbe, és ismét lesz vizük.

A locsolós ember viszonylag kicsi autóval érkezett, Helena Hoffmann első pillantásra érezte, hogy az egészről nem lesz semmi. Az a jó ebben a módszerben, magyarázta a locsolós ember, mintha olvasott volna az asszony gondolataiban, hogy kevés költséggel, rövid idő, akár egyetlen nap alatt is számtalan helyen képesek vagyunk lefúrni, és ha vizet találunk, az szivattyúval azonnal hozzáférhető. Tudja, asszonyom, azért lehetséges ilyen egyszerű metódussal dolgozni, mert folyamatosan locsoljuk a fúrófejet. Így nincs szükség komolyabb és drágább eszközparkra.

Helena csak nézte a locsolós embert és bizakodó férjét, nézte a sok elfolyó vizet, és nem szólt semmit.

A locsolós ember bezsebelte munkáját, közben magyarázott Hoffmannéknak: az a rossz ebben a módszerben, hogy akár szitává furkálhatjuk az egész kontinenst, de ha balszerencsénkre beleszaladunk egy nagyobb kavicsba, nincs tovább. A maguk farmja telis-tele van kavicsal, a gránitról nem is beszélve. Hány fűrőfej törött ma! De mindegy, azokért nem számolok fel külön semmit. A lényeg, hogy amit tudunk, megtettük. Bizony, szerencse kell, hogy sikerüljön, de ezt tegnap már átbeszéltük a kocsmában, ugye, Simon? Ezzel a férj vállára csapott, sok sikert kívánt és elrobogott.

Simonnak aznap esti részegségében eszébe jutott, hogy gyerekkorában volt a farm szélén egy forrás. Apja azért zárta le, mert egy reggel döglött dingót talált benne. Megtehetette, akkoriban soha nem volt gond a vízzel. Másnapra kiderítette, hogy a régi forrás, igaz, alacsony vízhozammal, még létezett. Simon erre építette családjának létét, sőt, meg sem elégedett ennyivel. Elhatározta, előremenekül, és vízmérnök segítségével víztározót épített a farmjára, bankkölcsönből.

Imponált neki az ifjú mérnök, aki csakis azért jött Sydneyből, hogy magabiztosan irányítsa a munkát. Egyetlen rövid hónap alatt megépült a tározó. Simon büszke volt, végre ismét igazi farmernek érezhette magát, amilyenek hajdan apját is ismerte.

A mérnök buzgalma nem szorítkozott a tározóépítésre. Helena első pillanattól kedvelte a csillogó tekintetű fiatalembert, bár egyetlen szavát sem vette komolyan. Az ifjú lendülettel és elragadóan adta elő naiv sületlenségeit, megerősítve az asszony hitét, hogy ennek az éretlen kölyökkutyának fogalma sincs, miről beszél, de az utolsó éjszakán beadta a derekát.

Másnap, búcsúzáskor Simon olyasmit motyogott, hogy a mérnök ténykedése a Hoffmann-farmon igazi áldás az egész család számára, és nem is tudja, fiának vagy inkább öccsének fogadja-e. Az ifjú szégyenlősen szabadkozott, Helena egy szót sem szólt.

Néhány évig minden rendben ment a farmon. A cseperedő Martin egyre többet megértett apja munkájából, és Simon biztos volt abban, fia majd követi, belőle is farmer lesz. Helena viszont, bár említeni sem merte férjének, gyakran eljátszott a gondolattal, hogy a fia egyetemre megy, környezetvédelmi vagy vízügyi mérnök lesz belőle.

Martin ötéves volt, mikor a régi-új forrás kiapadt. Ezt szinte azonnal követte Helena Hoffmann vetélése. A magzat bizonyára megérezte a bajt és nem akart nektek még többet okozni, vigasztalta egy szomszédos farmer Simont a kocsmában. Nem esett, a tározóban is apadni kezdett a víz, és Hoffmannék ismét ott tartottak, ahol már annyiszor korábban.

Simon az alkoholba menekült, Helena, képzeletben, a fiatal mérnök karjai közé, Martin meg az asztal alá. Az ebéd után elhangzó német mondatok kezdetben csiszolt kis téglákként illeszkedtek, de ahogy az üvegből fogyott az ital, az apa egyre durvább lett. Böfögött és szitkozódott. Úgy öntötte magába a szeszt, mintha attól megszűnne a farm szárazsága is. Ezek az ebéd utáni órák voltak a legkeservesebbek. Martin próbált mással foglalkozni az asztal alatt, csak hogy ne hallja a német szavakat: megszámolta a lambéria deszkáit, aztán egyesével a deszkákon futó ereket, és nem lepődött meg, ha több vagy kevesebb volt valamelyikből, mint előző nap, körmével nem is létező koszt hántott le az asztal lábairól, hangyákat keresett, és ha talált, elkóborolt kenyérmorzsákat használva idomította őket.

Valamikor a farm egyetlen dombtetőjén álltak apjával –, ez egyszer mind a tiéd lesz, mondta Simon. Martin megkérdezte, hogy mikor, mire az apja nevetett, és azt felelte, majd ha készen leszel rá, kisfiam. Mégis, mikor – erősködött tovább. – Amikor olyan leszel, mint én. Martin alig várta, hogy ez az egyszer eljőjön, hogy nagy és erős legyen, mint az apja. Most, az asztal alatt kicsi volt és gyenge.

Aztán mégiscsak összeszedte minden bátorságát, kimászott és az apja elé állt.

Az meglepődött, félúton megállított egy káromkodást. Kérdőn nézett a fiára.

– I don't wanna be like you anymore. (2)

Simon az asztalra rakta poharát, és két olyan dolgot tett, amit korábban soha. A konyhában német helyett angolul szólalt meg.

– You know , son, you are a Hoffmann, and once you're gonna see, I did indeed do this because I love you (3) – mondta, aztán hatalmas pofont adott a fiának.

A gyerek ellökte anyja feléje nyúló kezét és kirohant. A poros udvar közepén belerúgott egy kavicsba. A kő épp csak elindult levegőbeli útján, mikor Martin utánaüvöltött: Scheiss Trockenheit!

(1) Kibaszott szárazság

(2) Többé nem akarok olyan lenni, mint te.

(3) Tudod, fiam, te egy Hoffmann vagy, és egy nap majd megérted, hogy ezt most szeretetből teszem.